

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Соціальна психологія»

для студентів

спеціальності 053 Психологія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітніх програм 053.00.02. Практична психологія
053.00.03 Психологія бізнесу і управління,
053.00.04 Консультаційна психологія

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Проголосовано	<u>1814/23</u>
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціал)
« »	20 <u>23</u> р.

Київ – 2023

Розробник:

Кутіщенко Валентина Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Викладач:

Кутіщенко Валентина Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології особистості та соціальних практик

Протокол від 21.08. 2023 р. № 8

Завідувач кафедри _____ (Оксана СЕРГЄЄНKOBA)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління)

____. ____ . 20__ р.

Керівник освітньої програми _____ (Світлана КАЛЩУК)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 053.00.02 Практична психологія)

____. ____ . 20__ р.

Керівник освітньої програми _____ (Світлана РЕПЕТІЙ)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 053.00.04 Консультаційна психологія)

____. ____ . 20__ р.

Керівник освітньої програми _____ (Євгенія КАЛЮЖНА)

(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09. 2023 р.

Заступник декана _____ (Роман ПАВЛЮК)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (Сергеєнкова О.П.), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (Сергеєнкова О.П.), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (Сергеєнкова О.П.), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	1	
Семестр	2	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: забезпечення майбутніх фахівців знаннями з основних понять, принципів та положень соціальної психології, а також озброєння їх, на основі теоретичних знань, уміннями і навичками практичної та дослідницької діяльності у соціальній сфері.

Завдання навчальної дисципліни:

- Ознайомити слухачів з сутністю, місцем і роллю соціальної психології в системі наукового знання, її концептуальним апаратом.
- Навчити майбутнього фахівця застосовувати методи соціальної психології з метою дослідження соціально-психологічних явищ.
- Сприяти становленню у майбутніх фахівців здатності вбачати та усвідомлювати соціально-психологічні проблеми особистості, її соціалізації, активізувати особистісний та творчий потенціал.
- Виробити у студентів уміння використовувати прийоми і способи вербальної і невербальної комунікації для успішної взаємодії з людьми.
- Формувати у студентів розуміння природи і специфіки проблем міжособистісної взаємодії людей.
- Розвивати уміння аналізувати внутрішньогрупові і міжгрупові відносини, соціально-психологічні явища у великих групах.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до **Освітньо-професійної програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління** за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі

спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Соціальна психологія» забезпечує формування таких **загальних та фахових компетентностей**:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

Відповідно до Освітньо-професійної програми **053.00.03 Психологія бізнесу та управління** за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Соціальна психологія» забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання**:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Відповідно до Освітньо-професійної програми **053.00.02 Практична психологія** за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Соціальна психологія» забезпечує формування таких **загальних та фахових компетентностей**:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

Відповідно до Освітньо-професійної програми **053.00.02 Практична психологія** за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Соціальна психологія» забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання**:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Відповідно до **Освітньо-професійної програми 053.00.04 Консультаційна психологія** за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Соціальна психологія» забезпечує формування таких **загальних та фахових компетентностей**:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Відповідно до Освітньо-професійної програми **053.00.04 Консультаційна психологія** за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Соціальна психологія» забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання**:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Соціальна психологія в системі наукового знання							
Тема 1. Вступ в соціальну психологію. Формування і розвиток соціально-психологічних знань	13	2	2				9
Тема 2. Методологічні основи соціальної психології	15	2		4			9
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	2	4			18
Змістовий модуль 2. Соціальна психологія особистості							
Тема 1. Особистість з погляду соціальної психології.	13	2	2	2			7
Тема 2. Особистості у групі	15	2	4	2			7
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	6	4			14
Змістовий модуль 3. Спілкування та міжособистісна взаємодія							
Тема 1. Соціально-психологічна характеристика спілкування.	12	2	4	2			4
Тема 2. Взаємодія і соціальний вплив.	16	2	4	6			4
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	8	8			8
Змістовий модуль 4. Соціальна психологія груп та масових явищ							
Тема 1. Мала група та її динамічні характеристики	16	2	2	4			8
Тема 2. Психологія великих	12	2	2				8

соціальних груп і масових явищ							
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	4	4			16
Усього	120	16	20	20			56

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Соціальна психологія в системі наукового знання

Лекція 1. Вступ в соціальну психологію. Формування і розвиток соціально-психологічних знань (2год.)

Предметна сутність соціальної психології. Функції, завдання та структура соціальної психології

Перший філософський етап становлення соціальної психології. Другий "описовий" (феноменологічний) етап соціальної психології. Теорія психології народів; теорія психології мас, теорії про соціальні інстинкти. Третій етап – оформлення соціальної психології в експериментальну науку. Особливості розвитку вітчизняної соціальної психології. Формування і розвиток основних напрямів сучасної соціальної психології. Актуальні проблеми сьогодення.

Основні поняття: соціальна психологія, теорія психології народів, теорія психології мас, соціальна поведінка.

Семінар 1. Соціальна психологія як наука. Історія розвитку соціальної психології.

Лекція 2. Методологічні основи соціальної психології (2год.)

Поняття «методологія» в соціальній психології. Спеціальна методологія як сукупність методологічних принципів, що використовуються в соціальній психології. Методологія як сукупність конкретних методологічних прийомів.

Основні методи соціально-психологічних досліджень. Особливості використання методів у соціальній психології. Приховані методи дослідження. Співвідношення прямих і непрямих методів у соціально-психологічному дослідженні. Проблема якості соціально-психологічної інформації. Ефект експериментатора. Ефект досліджуваного. Етичний аспект експерименту.

Основні поняття: методологія, метод, спостереження, експеримент.

Практичне заняття 1. Біографічний метод дослідження особистості.

Практичне заняття 2. Експеримент в соціальній психології.

Змістовий модуль 2.

Соціальна психологія особистості

Лекція 3. Особистість з погляду соціальної психології (2год.)

Історія дослідження проблеми особистості. Основні сучасні підходи до пізнання феномена особистості у соціальній психології.

Поняття індивід, індивідуальність, особистість. Проблема соціального і біологічного в особистості. Соціально-психологічні якості особистості. Атрибути особистості: свідомість, динамічність, активність, неповторність. Ознаки особистості. Простори існування та структура особистості. Загальна характеристика соціально-психологічних теорій особистості.

Основні поняття: індивід, індивідуальність, особистість, активність особистості.

Семінар 2. Соціально-психологічні характеристики особистості.

Практичне заняття 3. Методи гармонізації особистості.

Лекція 4. Особистість у групі (2год.)

Специфіка входження особистості в групу. Соціальні норми. Фаза адаптації. Фаза індивідуалізації. Фаза інтеграції. Соціально-рольові характеристики особистості. Соціальний статус як показник місця особистості у суспільстві та її приналежності до певних груп. Влада й авторитет. Престиж. Соціальна позиція. Соціальна роль. Форми рольової ідентичності: статева; етнічна; групова; політична. Соціальний ранг. Соціальна установка як регулятор соціальної поведінки людини. Самосвідомість особистості як чинник становлення у групі.

Основні поняття: самосвідомість, соціальний статус, соціальна позиція, соціальна роль.

Семінар 3-4. Соціалізація особистості.

Практичне заняття 4. Моделі соціалізації особистості.

Змістовий модуль 3. Спілкування та міжособистісна взаємодія

Лекція 5. Соціально-психологічна характеристика спілкування (2год.)

Спілкування як феномен соціальної психології. Види спілкування. Типи міжособистісного спілкування. Поняття та зміст соціальної перцепції. Механізми взаєморозуміння: ідентифікація, емпатія, атракція, рефлексія, каузальна атрибуція. Ефект первинності. Ефект новизни. Ефект ореолу. Ефект пріоритету. Ефект поблажливості. Типові схеми формування першого враження.

Функції комунікативного аспекту спілкування. Ефективність обміну інформацією. Психологічні особливості вербальної комунікації. Невербальні засоби спілкування.

Основні поняття: соціальна перцепція, аперцепція, емпатія, атракція, рефлексія, каузальна атрибуція.

Семінар 5. Проблема спілкування в соціальній психології

Семінар 6. Перцептивна та комунікативна сторона спілкування.

Практичне заняття 5. Формування навичок спілкування.

Лекція 6. Взаємодія і соціальний вплив (2год.)

Особливості взаємодії в соціальній психології. Види взаємодії: співробітництво та суперництво. Основні наукові погляди на взаємодію та її структуру.

Загальна характеристика міжособистісного впливу. Види міжособистісного впливу: психологічний вплив, особистий вплив, функціонально-рольовий вплив, індивідуально-специфічний вплив, комунікативний вплив та інші. Критерії ефективності впливу. Види психологічного впливу.

Основні поняття: співробітництво, суперництво, зараження, конформізм.

Семінар 7. Взаємодія і соціальний вплив.

Семінар 8. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії

Практичне заняття 6-7. Деструктивні форми взаємодії.

Практичне заняття 8. Конструктивні форми взаємодії.

Змістовий модуль 4. Соціальна психологія груп і масових явищ

Лекція 7. Мала група та її динамічні характеристики (2год.)

Основні соціально-психологічні характеристики малої групи. Виміри групової структури. Соціометрія як метод дослідження малої соціальної групи. Поняття про групову динаміку та групові процеси. Механізми групової динаміки: розв'язання внутрішньогрупових суперечностей, «ідіосинкразійний кредит», психологічний обмін, нормативний вплив меншості, зсув до ризику.

Стадії розвитку групи (за Л.Уманським). Характеристика відносин між членами високоорганізованої групи. Поняття про лідерство та керівництво у групах. Проблема прийняття групового рішення. Групова згуртованість як складний психологічний феномен.

Основні поняття: групова динаміка, ідіосинкразійний кредит, згуртованість, лідер, керівник.

Семінар 9. Соціально-психологічні характеристики малої соціальної групи.

Практичне заняття 9. Соціометрія та інші методи діагностики міжособистісних взаємин в групі.

Практичне заняття 10. Ознайомлення з методами командотворення.

Лекція 8. Психологія великих соціальних груп і масових явищ (2год.)

Поняття велика соціальна група: сутність та зміст. Ознаки та структура великих соціальних груп. Класифікація великих соціальних груп.

Типи соціальних спільностей. Психологічні особливості етнічних груп. Поняття про стихійну групу: натовп, юрба, публіка. Натовп та його особливості. Класифікація видів натовпу. Наслідування, навіювання, зараження як фактори впливу та регуляції поведінки натовпу. Особливості лідерства в натовпі. Публіка як специфічний різновид натовпу.

Особливості функціонування громадської думки. Феномен масової культури. Мода. Паніка.

Основні поняття: велика соціальна група, натовп, громадська думка, паніка.

Семінар 10. Психологія великих соціальних груп і масових явищ.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	3	3	4	4	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	4	4	2	2
Робота на семінарському занятті	10	1	10	3	30	4	40	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	4	40	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом			65		87		120		76
Максимальна кількість балів: 348									
Розрахунок коефіцієнта: $348 : 100 = 3,48$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1.

Місце і роль соціальної психології в системі наукового знання

Тема 1. Вступ в соціальну психологію. Формування і розвиток соціально-психологічних знань – 9 год.

1. Знайти у інтернет - мережі журнали з психології за останні півроку. Відшукати в них публікації, присвячені дослідженню проблем соціальної психології. Скласти бібліографічний список. Виділити і зробити анотації 3 робіт.

Тема 2. Методологічні основи соціальної психології – 9 год.

1. Розробити програму власного психологічного дослідження з соціальної психології.

Змістовий модуль 2.

Соціальна психологія особистості

Тема 1. Особистість як предмет соціальної психології – 7 год.

1. Підготувати презентації за однією із тем:

1. Особливості гендерної соціалізації.
2. Політична соціалізація особистості.
3. Правова соціалізація особистості
4. Міфи і реальність у подоланні гендерних стереотипів.
5. Соціостатеві установки в українській етнокультурі.
6. Етапи соціалізації особистості.
7. Люди, які заперечують свою стать.
8. Гендерні стереотипи в засобах масової комунікації.
9. Основні чинники соціалізації особистості.
10. Гендерні відмінності в психотерапії.

Тема 2. Особистість у групі –7 год.

2. Виокремити чинники, які визначають соціометричний статус особистості учня в групі. Розробити рекомендації вчителям щодо роботи з ізольованими учнями.

Змістовий модуль 3.

Спілкування та міжособистісна взаємодія

Тема 1. Соціально-психологічна характеристика спілкування – 4 год.

1. Провести діагностику своїх комунікативних особливостей. Написати творчий звіт «Я як суб'єкт спілкування. Скласти програму саморозвитку комунікативних навичок.

Тема 2. Взаємодія і соціальний вплив – 4 год.

1. На прикладах з власного досвіду проаналізувати особливості використання механізмів впливу на інших людей та захисту від негативних впливів (навести 3 приклади-назвати механізм впливу(захисту)).

2. Проаналізувати та систематизувати психологічну літературу з проблеми агресивності.

Змістовий модуль 4.

Соціальна психологія груп та масових явищ

Тема 1. Мала група та її динамічні характеристики – 8 год.

1. Підібрати банк методик для діагностики міжособистісних відносин в трудовому колективі.

Тема 2. Психологія великих соціальних груп і масових явищ – 8 год.

1. Провести дослідження за методикою соціальної дистанції (Э.Богардус) (5 респондентів), оформити як самостійну творчу роботу.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

5балів – максимальна кількість балів, яку студент може отримати за виконання одного завдання для самостійної роботи. Воно оцінюється за такими критеріями:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань 1б;
- ✓ повний обсяг їх виконання 1б;
- ✓ якість виконання навчальних завдань 2 б;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань 1б.

Кількість та складність завдань залежить від кількості годин відведених на самостійну роботу до того або іншого модуля. Загальна оцінка за виконання самостійної роботи до змістового модуля визначається так: сума набраних студентом балів за виконання всіх завдань до модуля розділити на кількість завдань (зазвичай це 2 завдання). Максимальна кількість балів за модуль – 5б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульні контрольні роботи виконуються після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля у вигляді тестових завдань. Блок тестових запитань до кожного модуля містить 25 запитань. За кожну правильну відповідь виставляється 1 бал.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Навчально-методична карта дисципліни «Соціальна психологія»

Разом: 120 год., із них 16 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 20 год. – практичні заняття, 56 год. – самостійна робота, 8 год. – модульний контроль. Форма підсумкового контролю – залік.

Назва модуля	Модуль 1. Соціальна психологія в системі наукового знання	Модуль 2. Соціальна психологія особистості
Кількість балів за модуль	65 б	87 б
Теми лекцій	1. Вступ в соціальну психологію 2. Формування і розвиток соціально-психологічних знань 26	3. Особистість з погляду соціальної психології 4. Особистість у групі 26
Теми семінарських занять	1. Соціальна психологія як наука. Історія розвитку соціальної психології 11 б	2. Соціально психологічна характеристика особистості 3-4. Соціалізація особистості 33 б
Теми практичних занять	1. Біографічний метод дослідження особистості 2. Експеримент в соціальній психології 22 б	3. Методи гармонізації особистісного розвитку 4. Моделі соціалізації особистості 22 б
Самостійна робота	Виконання сам. завдань до модуля 56	Виконання сам. завдань до модуля 56
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 б	Модульна контрольна робота 2 25 б
Назва модуля	Модуль 3. Спілкування та міжособистісна взаємодія	Модуль 4. Соціальна психологія груп та масових явищ
Кількість балів за модуль	120 б	76 б
Теми лекцій	5. Соціально-психологічна характеристика спілкування. 6. Взаємодія і соціальний вплив 26	7. Мала група та її динамічні характеристики 8. Психологія великих соціальних груп і масових явищ 26

Теми семінарських занять	5. Проблема спілкування в соціальній психології 6. Перцептивна та комунікативна сторона спілкування 7. Взаємодія і соціальний вплив 8. Деструктивні та конструктивні форми взаємодії 44 б	9. Соціально-психологічні характеристики малої соціальної групи 10. Психологія великих соціальних груп та масових явищ 22 б
Теми практичних занять	5. Формування навичок спілкування 6-7. Деструктивні форми взаємодії 8. Конструктивні форми взаємодії 44 б	9. Соціометрія та інші методи діагностики міжособистісних взаємин в групі 10. Методи командоутворення 22 б
Самостійна робота	Виконання сам. завдань до модуля 5 б	Виконання сам. завдань до модуля 5 б
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 25 б	Модульна контрольна робота 4 25 б
Підсумковий контроль	Залік	

Індекс перерахунку 3,48

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Власова О. І. Соціальна психологія організацій і управління: підручник для студ. гуманітарних фак-тів ун-тів / О. І. Власова, Ю. В. Ніконенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 396 с.
2. Кацавець Р. С. Психологія особистості. Навчальний посібник / Р. С. Кацавець. – Київ: Алерта. 2021. – 134 с.
3. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / [П. П. Горностай та ін.]; за ред. чл.-кор. НАПН України М. М. Слюсаревського ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.
4. Слюсаревський М. М. Психологія груп: навч. посіб. / М. М. Слюсаревський, Н. В. Хазратова. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2022. – 164 с.
5. Соціальна психологія [Текст]: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н. М. Ануфрієва, Т. М. Зелінська, Н. О. Єрмакова. – Київ : Каравела, 2016. – 369 с.

Додаткова

6. Барановська Л. В. Психологія ділового спілкування: навч. посібник / Л. В. Барановська, Н. В. Глушаниця. – К. : НАУ, 2016. – 248 с.
7. Корольчук М. С. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах : навч. посіб. / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – Київ : Ніка - Центр, 2019. – 580 с.

8. Практикум із соціальної психології. Навчальний посібник / [Укладачі. Т. М. Зелінська, І. В. Михайлова., А. Е. Демерс]. – К.: Каравела, 2015. – 232 с

9. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 254 с.

10. Сурякова М.В. Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу): Навч. посібник [електронне видання] / М. В. Сурякова, Г. Б. Панфілова, О. В. Склянська. – Дніпро: Середняк Т. К., 2021. – 150 с.

Додаткові ресурси

1. Бібліотека імені В. Вернадського. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sops/index.html
2. Експеримент в психології . – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/12590605/psihologiya/eksperimenti_sotsialniy_psihologiyi
3. Маніпуляції, захист від маніпуляцій. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=AEq1IfAaioo>